

Josselien Verhoeve studeerde Indonesisch en kunstgeschiedenis en werkt als rapporteur en regiocoördinator Oost-Nederland voor stichting Pelita.

Samenvatting Een Indisch perspectief op het Nederlandse verleden, dat is het verhaal van Frits Dahler. Dahlers leven belicht vooral de tragiek van de koloniale samenleving en hoe die doorwerkt in het heden. Welke plek namen Indische

Nederlanders in Nederlands-Indië in? Officieel waren ze Nederlander en de wet voorkwam dat ze voor het Indonesische staatsburgerschap konden kiezen. Zo waren ze veroordeeld tot een leven in de marge; hogerop konden ze niet, lager wilden ze niet. Indische Nederlanders vormden in de koloniale samenleving een tussenlaag. Josselien Verhoeve spreekt over haar grootvader die wél een keuze maakte: hij werd in 1883 geboren als Frits Dahler en stierf in 1948 als Amir Dahlan.

Dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg promoveerde op *Batavia berijmd* (2017, Universiteit Amsterdam) een geschiedenis van de Nederlands-Indische literatuur en poëzie van VOC-personeel. Ze is secretaris van de Stichting Indisch Erfgoed en jurylid van dr. Albert van der Zeijden scriptieprijs van het Kenniscentrum voor Immaterieel Erfgoed Nederland.
Foto Ingrid Kockx

Entree inclusief Indisch buffet € 37,50 p.p. per Themazondag of € 100,00 p.p. passe-partout 3 Themazondagen. Prijzen inclusief Indisch buffet. Opgeven? Klik op deze link: [Themazondagen Bronbeek](#).

Volgende Themazondagen
24 november 2024 : Java Oorlog 200 jaar gelden; sprekers Mark Loderichs, Petra Groen, Harm Stevens, Pauljac Verhoeven
11 mei 2025: 80 jaar vrijheid; informatie sprekers volgt

Uw ideeën voor nieuwe onderwerpen worden zoals altijd zeer gewaardeerd. U kunt die vermelden op het formulier op de tafel van de Vrienden van Bronbeek, of mailen naar info@indischerfgoed.nl.

Actuele informatie op de websites van [Reünie- en Congrescentrum Kumpulan](#) en [Stichting Indisch Erfgoed](#)

Themazondag *Door andere ogen*

29 september 2024

- 10.00 – 11.00 Ontvangst met koffie of thee en spekkoek
- 11.00 – 11.05 Opening door dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg
- 11.05 – 11.35 Jan Folkerts: *Tot mislukken gedoemd: Muntinghes verlichte streven naar een 'rechtvaardige' kolonie in Nederlands-Indië 1816-1826*
- 11.35 – 12.05 Egbert Fortuin: *Klem tussen twee werelden: De Indische adellijke familie Van Braam*
- 12.05 – 14.00 pauze met Indisch lunchbuffet
- 14.00 – 14.30 Kees Snoek: *Strategie op meerdere fronten: Sjahrirs politieke schaakspel*
- 14.30 – 15.00 Josselien Verhoeve: Frits Dahler (1883-1948). Kiezen of delen?
- 15.00 Afsluiting door dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg

De Themazondagen worden georganiseerd door een samenwerkingsverband van de stichtingen Klein Bronbeek, Indisch Erfgoed en Kumpulan, en Museum Bronbeek.

Door andere ogen

Deze eerste Themazondag van seizoen 2024-2025 sluit aan bij de vaste tentoonstelling 'Door andere ogen...' in Museum Bronbeek, waarvoor in de media veel aandacht is. Zowel de nieuwe vaste tentoonstelling als deze Themazondag gaan over het handelen van de koloniale overheid en de gevolgen van haar besluitvorming voor de

samenleving.

Tijdens de Themazondag is aandacht voor de opvattingen en leefwijze van de inwoners tussen 1816 en 1962. In deze jaren verandert de Nederlandse koloniale politiek, in het bijzonder in de eerste decennia van de twintigste eeuw en tijdens de Japanse bezetting. Na het uitroepen op 17 augustus 1945 van de Republiek Indonesia en na de controverse tussen Nederland en Indonesië, vond in Amsterdam en Jakarta op 27 december 1949 de soevereiniteitsoverdracht plaats. Daarmee kwam een eind aan het Nederlands koloniaal bewind.

Jan Folkerts studeerde vroegmoderne geschiedenis (cum laude) in Groningen. Hij volgde de opleiding tot hoger archiefambtenaar aan de Rijksarchiefschool in Den Haag en werkte in uiteenlopende functies in de erfgoedsector in Den Haag en in de vier noordoostelijke provincies. Tenslotte was hij tien jaar werkzaam als gemeentesecretaris van een Friese plattelandsgemeente. Zijn oorspronkelijke onderzoeksterrein betrof de regionale geschiedenis van de noordoostelijke provincies en de koloniale geschiedenis van Noord-Amerika. Sinds 2017 houdt hij zich vooral bezig met vroeg-negentiende-eeuws Nederlands-Indië, het onderwerp waarop hij in 2023 promoveerde aan de Vrije Universiteit Amsterdam. *De koloniale illusie*, de handelseditie van zijn dissertatie, verscheen in februari van dit jaar bij Boom Uitgevers in Amsterdam. – www.coloniallives.nl.

Samenvatting In *De koloniale illusie* beschrijf ik leven en werk van de belangrijkste adviseur van de Indische regering tussen 1808 en 1827, Herman Warner Muntinghe (1773-1827). Aan de hand van drie voorbeelden laat ik zien hoe zijn ideeën over de kolonie werden gevormd door de harde confrontatie tussen zijn verlichte standpunten en de harde werkelijkheid in de kolonie. Een opstand op zijn landgoed in 1816, zijn nederlaag tegen sultan Mahmud Badaruddin II van Palembang in 1819 en zijn mislukte vredesinitiatief in de Java-oorlog in 1826 betekenden een voorlopig einde van de 'ethische' richting in de koloniale politiek en mondden tenslotte ook uit in zijn persoonlijke ondergang.

Egbert Fortuin is hoogleraar Russische taalkunde aan de Universiteit Leiden. In 2024 kwam zijn boek *Indische adel* uit bij Walburgpers dat de familiegeschiedenis beschrijft van de Indische familie Van Braam, de familie van zijn partner. In dit boek beschrijft hij de opkomst en ondergang van deze adellijke familie, die in 1816 in de adelstand werd verheven maar in 1939 het adellijk predicaat ook weer verloor.

Samenvatting De adellijke familie Van Braam was bijzonder omdat zij de eerste adellijke familie was waarvan leden midden negentiende eeuw met Indonesische ('inlandsche') vrouwen trouwden. Wat bewoog de jonkheren Van Braam een gemengd huwelijk aan te gaan en hoe werd er binnen hun stand tegen zulke huwelijken aangekeken? En wat betekende dit voor hun kinderen, die zowel gekleurd als adellijk waren? Bij de beantwoording van deze vragen zal ik ook ingaan op de Indische wetgeving met betrekking tot erkenning, gemengde huwelijken en wettiging en de manier waarop door de Nederlandse adellijke stand tegen die wetgeving werd aangekeken.

Kees Snoek studeerde Nederlandse taal- en letterkunde in Leiden waar hij in 1990 promoveerde op *De Indische jaren van E. du Perron*. In 2003 deed hij zijn tweede promotie (Habilitation à Diriger des Recherches) aan Université de Paris Sorbonne op het wetenschappelijk dossier *La biographie d'écrivains aux Pays-Bas. Le cas d'Eddy du Perron (1899-1940)*. In 2013 promoveerde hij tot hoogleraar eerste klasse bij deze universiteit. Tijdens zijn professionele loopbaan was hij verbonden aan University of Michigan, Universitas Indonesia, Carl von Ossietzky Universität (Oldenburg), University of Auckland, Université Marc Bloch (Straatsburg) en Sorbonne Université (Parijs). Snoek publiceert over (post)koloniale literatuur en cultuur, Nederlandse literatuur, E. du Perron en Sutan Sjahrir. Hij interviewde Pramoedya Ananta Toer voor de IKON en vertaalde Indonesische poëzie van onder meer Sitor Situmorang en Rendra.

Samenvatting Sutan Sjahrir heeft na zijn arrestatie door het koloniale regiem (februari 1934) en de daarop gevolgde gevangenschap en verbanning (tot 1942), nooit de overtuiging verloren dat Indonesia onafhankelijk zou worden; hij zag dat als een historische noodzaak. De Indonesische Revolutie ging volgens hem niet alleen om staatkundige onafhankelijkheid, maar ook om sociale en economische vrijheid. Hij besefte tevens dat internationale erkenning van Indonesië cruciaal was. Als premier van de republiek (1945-1947) en adviseur van de president (1947-1949) richtte hij mede daarop zijn streven, het evenwicht zoekend tussen strijd en diplomatie.